

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

Právní úprava podnikání na Ukrajině

Mgr. Monika Šimůnková Hošková

Praha, 12. prosince 2007

I. Právní úprava podnikání na Ukrajině

- II.1 Nejdůležitější bilaterální smlouvy mezi Českou republikou a Ukrajinou
- II.2 Ochrana zahraničních investic a nejčastější formy investování
- II.3 Založení společnosti
- II.4 Společnost s ručením omezeným a akciová společnost
- II.5 Reprezentační kancelář
- II.6 Nabývání a pronájem nemovitostí, výstavba
- II.7 Pracovní právo a zaměstnávání cizinců

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.1 Nejdůležitější bilaterální smlouvy mezi ČR a Ukrajinou

II.1 Bilaterální smlouvy

Mezinárodní úprava vztahů mezi Českou republikou a Ukrajinou – hlavní mezistátní smlouvy

Smlouva mezi Českou republikou a Ukrajinou o právní pomoci v občanských věcech

- ❖ ze dne 28.května 2001, účinná od 8. listopadu 2002
- ❖ publikovaná ve Sb.m.s. pod č. 123/2002

Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Ukrajiny o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku

- ❖ ze dne 30. června 1997, účinná 20. dubna 1999
- ❖ publikovaná ve Sb.m.s. pod č. 103/1999

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ukrajiny o podpoře a vzájemné ochraně investic

- ❖ ze dne 17. března 1994, účinná od 2. listopadu 1995
- ❖ publikovaná ve Sb.m.s. pod č. 23/1996

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.2 Ochrana zahraničných investíc

II.2 Ochrana zahraničných investícií

Formy zahraničných investícií na Ukrajině:

- ❖ Menšinová či většinová účast či nabytí podílu v obchodní společnosti založené podle ukrajinského práva
- ❖ Založení právnické osoby se zahraničním kapitálem na Ukrajině *
- ❖ Nabytí vlastnických práv ke hmotnému či nehmotnému majetku, práv duševního vlastnictví, cenných papírů

* v případě, že se zahraniční kapitál na základním kapitálu společnosti podílí alespoň 10 %, je tato společnost považována za společnost se zahraničním kapitálem

II.2 Ochrana zahraničných investíc

Ochrana zahraničných investíc:

- ❖ Registrace zahraniční investice do 3 pracovních dnů od data uskutečnění investice
- ❖ Registrace u daňového úřadu a úřadu státní správy
- ❖ Doba registrace:
  - ❖ Daňový úřad: 14 kalendářních dnů
  - ❖ Úřad státní správy: 3 pracovní dny
- ❖ Registrační poplatky: 62 EUR

II.2 Ochrana zahraničných investícií

Hlavné záruky ochrany zahraničných investícií:

- ❖ Ochrana pred legislatívnymi zmenami
- ❖ Ochrana pred vyvlastnením
- ❖ Ochrana pred nezákonnými postupmi štátnych orgánov
- ❖ Kompenzácie a odškodnenie za ztráty vzniklé zahraničným investorom v dôsledku nezákonného jednania alebo nedbalosti štátnych orgánov a ich predstaviteľov
- ❖ Ochrana v prípade ukončenia investičnej činnosti
- ❖ Záruka preshraničného prevodu zisku, výnosov a iného majetku získaného ako výsledok zahraničných investícií

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.3 Založení společnosti

II.3 Založení společnosti

Obecné

- ❖ Možnost zvolit si typ společnosti:
  - ❖ Společnost s ručením omezeným
  - ❖ Akciová společnost
  - ❖ Společnost s dodatečným ručením
  - ❖ Veřejná obchodní společnost
  - ❖ Komanditní společnost

- ❖ Omezení:

Společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost založená a vlastněná jediným společníkem (akcionářem) nemůže zakládat či vlastnit jiné společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti s jediným společníkem (akcionářem).

II.3 Založení společnosti

Založení právnické osoby

- ❖ Zahraniční fyzické nebo právnické osoby mohou zakládat nebo nabývat podíly v ukrajinských právnických osobách

- ❖ Registrace:
  - ❖ Vznik právní subjektivity
  - ❖ Státní registrace: 3 pracovní dny
  - ❖ Registrace u statistického a daňového úřadu: 14 kalendářních dnů
  - ❖ Související poplatky: přibližně 25 EUR

II.3 Založení společnosti

Obchodní licence

- ❖ Nezbytná v případě omezeného počtu obchodních činností
- ❖ Specifické požadavky na kvalifikaci žadatele
- ❖ Uděluje se na omezenou dobu, obvykle na 5 let

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.4 Společnost s ručením omezeným a akciová společnost

II.4 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným

- ❖ Počet zakladatelů – nejméně 1 nejvýše 10
- ❖ Minimální výše základního kapitálu: 9100 USD
- ❖ Společník nemůže být jediným společníkem více než jedné s.r.o. + zákaz řetězení jednočlenných s.r.o.
- ❖ Nepeněžní vklady jsou povoleny (zakladatelé si mohou sami určit pravidla ocenění nepeněžních vkladů)
- ❖ Splacení vkladů:
  - ❖ Minimálně 50% před registrací
  - ❖ zbytek do 1 roku po registraci

II.4 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným

- ❖ Rezervní fond: minimálně 25 % základního kapitálu při registraci, roční vklad v minimální výši 5 % z čistého zisku
- ❖ Společníci nenesou odpovědnost za závazky společnosti s ručením omezeným; avšak společníci, kteří nesplatili svůj vklad v plné výši, jsou společně odpovědní za závazky společnosti do výše nesplacené části svých vkladů

II.4 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným

- ❖ Orgány:
  - ❖ Valná hromada společníků
    - Rozhoduje prostou většinou
    - Usnášeníschopná pouze v přítomnosti minimálně 60 % společníků
  - ❖ Ředitel
    - 1 či více
    - V zaměstnaneckém poměru
  - ❖ Dozorčí rada (revizní komise)
    - Minimálně 3 členové (pouze společníci)

II.4 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným

- ❖ Převod podílu:
  - ❖ Na základě souhlasu valné hromady společníků
  - ❖ Předkupní právo ostatních společníků

- ❖ Vystoupení ze společnosti s ručením omezeným:
  - ❖ Na základě oznámení zasláního minimálně 3 měsíce před zamýšleným vystoupením
  - ❖ Způsob odhadu hodnoty části majetku v poměru k podílu společníka na základním kapitálu určují stanovy

II.4 Akciová spoločnosť

Akciová spoločnosť

- ❖ Neomezený počet akcionárov, najmenej jeden
- ❖ Minimální výše základného kapitálu: 114 000 USD
- ❖ Veškeré vydané akcie musí byť zaregistrované u *Ukrajinskej štátnej komisie pro cenné papíry a burzu cenných papírů*
  - ❖ Podání žádosti do 60 dnů od štátní registrace akciové spoločnosti
  - ❖ Rozhodnutí Ukrajinskej štátní komisie pro cenné papíry a burzu cenných papírů: do 30 dnů
- ❖ Akcie musí byť registrované na jméno akcionára: *akcie na doručitele (anonymní akcie) nejsou povoleny*
- ❖ Prioritní akcie: maximálně 25 % základného kapitálu

II.4 Akciová společnost

Akciová společnost

Uzavřená akciová společnost

- Akcie rozděleny mezi zakladatele/vlastníky
- Veřejný úpis akcií nemožný
- Převod akcií podléhá schválení; uplatnění předkupních práv akcionářů

Otevřená akciová společnost

- Akcie jsou veřejně obchodovatelné; možnosti nabytí úpisem či nákupem
- Převod akcií nepodléhá schválení; předkupní práva akcionářů se neuplatňují

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.5 Zastoupení (reprezentační kancelář) na Ukrajině

II.5 Zastoupení (reprezentační kancelář)

Obecné

- ❖ Vyvíjí marketingovou a propagační činnost jménem zahraničního právního subjektu
- ❖ Dosud nejasné, zda smí reprezentační kancelář provádět obchodní činnost
  - ❖ Nedávná soudní rozhodnutí obchodní činnost připouští, avšak vyjma těch činností, k jejichž realizaci je nezbytná obchodní licence nebo jiné povolení
- ❖ Bez právní subjektivity
- ❖ Plná odpovědnost zahraničního právního subjektu
Zahraniční mateřská společnost je plně vázána úkony své ukrajinské reprezentační kanceláře

II.5 Zastoupení (reprezentační kancelář)

Založení

	Společnost s ručením omezeným	Reprezentační kancelář
Přibližná doba založení	14 dnů	90 dnů
Související náklady	40 USD	2 505 USD (2 500 USD: registrace na ministerstvu hospodářství)
Minimální základní kapitál	9 100 USD	-
Zakládací dokumenty	statut	předpisy schválené zahraniční mateřskou společností
Orgány společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - valná hromada společníků - ředitel (é) - dozorčí rada (revizní komise) 	<ul style="list-style-type: none"> - ředitel jmenovaný zahraniční mateřskou společností a jednatel na základě plné moci

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.6 Nabývání nemovitostí a jejich pronájem

II.6 Nabývání nemovitostí

Předmět nabytí

- ❖ Pozemky (vyjma zemědělské půdy)
- ❖ Budovy

Pozn.: vlastník pozemku a vlastník budovy, která se na pozemku nachází, nemusí být totožný

- ❖ Byty
- ❖ Nebytové prostory (továrny, sklady atd....)

II.6 Nabývání nemovitostí

Kdo může vlastnit nemovitosti?

OBEČNÉ

- ❖ Ukrajinské fyzické osoby
- ❖ Ukrajinské právnické osoby
- ❖ Ukrajinské právnické osoby vlastněné zahraničními fyzickými nebo právnickými osobami
- ❖ Zahraniční fyzické a právnické osoby

II.6 Nabývání nemovitostí

Kdo může vlastnit nemovitosti?

VÝJIMKY

- ❖ Zemědělská půda
  - ❖ Zemědělskou půdu mohou vlastnit jen ukrajinské fyzické nebo právnické osoby (s omezeními)
- ❖ Nemovitosti klíčové pro ukrajinský stát
- ❖ Nemovitosti ve společném vlastnictví ukrajinského lidu
  - ❖ Pozemky a budovy národního a kulturního dědictví

II.6 Nabývání nemovitostí

Práva cizinců ve vztahu k nezemědělské půdě

- ❖ Zahraniční fyzické osoby:
  - ❖ Pozemky ležící *v rámci* městského osídlení
  - ❖ Pozemky *mimo* hranice městského osídlení, na nichž se nachází budova nebo jiná stavba, kterou již vlastní

- ❖ Zahraniční právnické osoby*:
  - ❖ Pozemky ležící *v rámci* městských osídlení za předpokladu, že na takovýchto pozemcích pořizují či staví budovy za účelem provádění obchodní činnosti
  - ❖ Pozemky *mimo* hranice městského osídlení, na nichž se nachází budova nebo jiná stavba, kterou vlastní

* v případě, že se zahraniční kapitál na základním kapitálu společnosti podílí alespoň 10 %, je tato společnost považována za společnost se zahraničním kapitálem

II.6 Nabývání nemovitostí

Práva zahraničních fyzických nebo právnických osob k pozemkům ve vlastnictví státu/obce

- ❖ Nabytí na základě dražby nebo veřejné soutěže
- ❖ Kupující musí obdržet schválení
  - ❖ parlamentu (v případě pozemku ve vlastnictví státu) nebo
  - ❖ místního úřadu (v případě pozemku ve vlastnictví obce)

Pozn.: *Zahraniční právnická osoba musí nejprve založit obchodní společnost dle ukrajinského práva, teprve pak může nabývat pozemky ve vlastnictví státu nebo obce*

II.6 Nabývání nemovitostí

Převod nemovitostí

2 FÁZE

1. Uzavření písemné smlouvy
  - ❖ Nutné notářské ověření
2. Registrace ve státním rejstříku
  - ❖ Rejstřík pozemků v. rejstřík ostatních nemovitostí
  - ❖ Přechod vlastnického práva k nemovitosti registrací
  - ❖ Státní rejstříky nejsou veřejně přístupné

II.6 Nabývání nemovitostí

Rizika nabývání nemovitostí na Ukrajině

- ❖ Informace v pozemkovém rejstříku nejsou veřejně dostupné a navíc nemusí vždy odpovídat skutečnému stavu
- ❖ Práva třetích osob nemusí být zaregistrována
- ❖ Nevyřešené restituční nároky
- ❖ Obtížná realizace prověrek Due Diligence
- ❖ Ekologická rizika
- ❖ Riziko znárodnění
- ❖ Odhad tržní ceny nemovitostí

II.6 Pronájem nemovitostí

Nájem budov

- ❖ Písemná smlouva
- ❖ Jde-li o nájem na 3 a více let:
  - ❖ Notářské ověření: 1 % z hodnoty smlouvy
  - ❖ Registrace
- ❖ Zároveň s nájmem budovy získává nájemce právo užívat pozemek, na kterém se budova nachází, a jakýkoli pozemek náležející k budově v rozsahu nezbytném pro standardní užívání budovy.

II.6 Pronájem nemovitostí

Nájem pozemků

- ❖ Písemná smlouva
- ❖ Doba nájmu pozemku nesmí překročit 50 let
- ❖ Povinné notářské ověření, pokud:
  - ❖ Doba nájmu překročí 5 let
  - ❖ Nájemce je fyzickou osobou, která není registrována jako podnikatelský subjekt
  - ❖ Na žádost některé ze smluvních stran
- ❖ Povinná registrace nájmu pozemků

II.6 Pronájem nemovitostí

Nájem nemovitostí ve vlastnictví státu/obce

- ❖ Jen na základě veřejné dražby (2007)
- ❖ Písemná smlouva
- ❖ Nezbytný souhlas příslušného státního úřadu, který tento majetek spravuje

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

II.7 Pracovní právo a zaměstnávání cizinců

II.7 Pracovní právo: základní informace

Založení pracovního poměru

Pracovní dohoda

Трудовий договір

- Písemná nebo ústní
- Neurčitá doba, s výjimkou dle charakteru práce
- Musí obsahovat: místo výkonu práce, funkci, zkušební dobu, výši mzdy
- Zkušební doba nesmí překročit 3 měsíce (v případě určitých zaměstnanců zakázána)

Pracovní smlouva

Трудовий контракт

- Možné odchylky od ustanovení zákoníku práce, nikoli přímý rozpor s pracovněprávní legislativou; nesmí zhoršovat postavení zaměstnance
- Přesné vymezení odpovědnosti, důvodů pro vypovězení pracovní smlouvy atd.
- Může být uzavřena jen v případech vymezených zákonem (např. s řediteli společností)

II.7 Pracovní právo: základní informace

Pracovní poměr

- ❖ Pracovní doba: maximálně 40 hodin týdně
- ❖ Dovolená:
  - ❖ Roční dovolená: minimálně 24 kalendářních dnů v roce
  - ❖ Mateřská dovolená: 70 kalendářních dnů před porodem, 56 kalendářních dnů po porodu
  - ❖ Dovolená na vzdělávání
- ❖ Mzda:
  - ❖ Musí být uvedena v UAH
  - ❖ Minimální měsíční mzda: 460 UAH (od 1. října 2007)

II.7 Pracovní právo: základní informace

Skončení pracovního poměru

Obecně:

- ❖ Z podnětu zaměstnance
- ❖ Z podnětu zaměstnavatele
- ❖ Dohodou stran
- ❖ Uplynutím doby, na kterou byla smlouva uzavřena
- ❖ Povolání zaměstnance k vojenské službě
- ❖ Převod zaměstnance (s jeho souhlasem) k jinému zaměstnavateli
- ❖ Pokud zaměstnanec nesouhlasí se svým přesunem na práci do jiného místa spolu s podnikem nebo odmítne práci v souvislosti se změnou základních pracovních podmínek
- ❖ Uvěznění zaměstnance nebo uložení jiného trestu vylučujícího plnění pracovních povinností
- ❖ Z jiných důvodů, na kterých se zaměstnavatel a zaměstnanec dohodnou v pracovní smlouvě

II.7 Pracovní právo: základní informace

Skončení pracovního poměru

Z podnětu zaměstnance:

- ❖ Není třeba udávat důvod
- ❖ V určitých případech nesmí zaměstnavatel skončení pracovního poměru odmítnout (těhotenství, změna bydliště atd.)
- ❖ Dvoutýdenní výpovědní lhůta

II.7 Pracovní právo: základní informace

Skončení pracovního poměru

Z podnětu zaměstnavatele: omezený počet důvodů:

- ❖ Změny v organizaci výroby a práce – pokud není možné převést zaměstnance s jeho souhlasem na jiné pracoviště; zaměstnavatel musí respektovat dvouměsíční výpovědní dobu
- ❖ Nedostatečná kvalifikace nebo zdravotní stav bránící v řádném výkonu práce – pouze není možné převést zaměstnance s jeho souhlasem na jiné pracoviště
- ❖ Bezdůvodné opakované neplnění povinností vyplývajících z pracovní dohody nebo vnitřních předpisů společnosti, byl-li již dříve z tohoto důvodu udělen disciplinární trest nebo pokuta
- ❖ Neomluvená absence – nepřítomnost v práci po dobu delší než 3 hodiny v pracovním dni
- ❖ Nepřítomnost v práci delší než 4 měsíce v důsledku dočasné pracovní neschopnosti, s výjimkou mateřské dovolené
- ❖ Návrat zaměstnance, který dříve vykonával příslušnou práci – pokud není možné převést zaměstnance s jeho souhlasem na jiné pracoviště
- ❖ Přítomnost na pracovišti pod vlivem omamných látek, je-li stav intoxikace lékařsky prokázán
- ❖ Krádež majetku zaměstnavatele, je-li tento čin potvrzen pravomocným rozsudkem soudu

Zaměstnavatel nesmí ukončit pracovní poměr v době, kdy je zaměstnanec na dovolené, na služební cestě nebo ve stavu dočasné pracovní neschopnosti.

II.7 Zaměstnávání cizinců

- ❖ Pracovní poměr se řídí ukrajinským zákoníkem práce a případnými mezinárodními úmluvami
- ❖ Požadované doklady:
  - ❖ Dočasní rezidenti: - pracovní povolení
    - vízum za účelem zaměstnání
    - povolení k dočasnému pobytu
  - ❖ Stálí rezidenti: - povolení k trvalému pobytu

PETERKA & PARTNERS

Юридична Компанія, Law Offices, Cabinet d'avocats

Mgr. Monika Šimůnková Hošková
Generální ředitelka

hoskova@peterkapartners.com

www.peterkapartners.com

PRAHA

BRATISLAVA

KYJEV

